

Sygn. akt VII Ua 57/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 marca 2018 r.

Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Renata Gąsior

Sędziowie SO Małgorzata Jarząbek

SO Zbigniew Szczuka (spr.)

Protokolant Karol Szwej

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 19 marca 2018 r. w Warszawie

sprawy A. N. (1)

przeciwko Wojewódzkiemu Zespołowi do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w W.

o ustalenie stopnia niepełnosprawności

na skutek apelacji wniesionej przez odwołującego

od wyroku Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi-Południe w Warszawie VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 12 kwietnia 2017 r., Sygn. akt VI U 106/16

oddala apelację.

SSO Małgorzata Jarząbek SSO Renata Gąsior SSO Zbigniew Szczuka

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy dla Warszawy Pragi-Południe w Warszawie VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z dnia 12 kwietnia 2017 r. oddalił odwołanie A. N. (1) od orzeczenia Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności z dnia 11 stycznia 2016 r., nr: (...).

Sąd Rejonowy ustalił, że Wojewódzki Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności wydał w dniu 5 maja 2015 r. orzeczenie, w którym zaliczył ubezpieczonego do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności. Następnie orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności z dnia 23 października 2015 r. Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w O. odmówił odwołującemu wydania orzeczenia o stopniu niepełnosprawności. W dalszej kolejności Wojewódzki Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności orzeczeniem z dnia 11 stycznia 2016 r. utrzymał w mocy zaskarżone orzeczenie Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w O., odmówiono A. N. (1) wydania orzeczenia o stopniu niepełnosprawności i zaliczono do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności na stałe. Odwołujący ma 64 lata i posiada wykształcenie podstawowe, a z zawodu jest kierowcą. Od 1994 r. ubezpieczony znajduje się na rencie. Odwołujący porusza się samodzielnie i prowadzi samochód. Jest samodzielny w zakresie jedzenia,

ubierania się, toalety i używa pieluchomajtek z powodu nieotrzymania moczu. U A. N. (1) stwierdzono ponad trzydziestokilogramową nadwagę. Odwołujący leczy się ambulatoryjnie, kardiologicznie i przyjmuje leki. W listopadzie 2015 r. został poddany rehabilitacji kardiologicznej przez co uzyskano poprawę wydolności fizycznej odwołującego. Kardiologicznie u A. N. (1) występuje stan po zawale serca ściany dolnej leczonym zachowawczo na przełomie lat 1993-1994, stan po zawale serca ściany przedniej leczonym (...) z wszczepieniem stentu w 1999 r., stan po zawale serca (...) leczonym (...) z wszczepieniem stentu w 1999 r., stan po (...) z wyczerpaniem stentu w 2000 r., (...) z wszczepieniem dwóch stentów w 2004 r., po (...) z wszczepieniem stentu w 2000 r. oraz po (...) z wszczepieniem stentu 14 października 2015 r. U odwołującego występuje przewlekła niewydolność serca z zachowaną frakcją wyrzutową lewej komory (EF 40-45 %). U ubezpieczonego stwierdzono nadciśnienie tętnicze, cukrzycę typu 2 i przewlekłą obturacyjną chorobę płuc oraz obturacyjny bezdech senny leczony (...). W zakresie schorzeń neurologicznych w 2015 r. u A. N. (1) stwierdzono zmiany miażdżycowe bez zaburzeń przepływu w tętnicach, wielopoziomowe zmiany dyskopatyczne i zmiany zwyrodnieniowe. U odwołującego występują niewielkie ograniczenie ruchomości kręgosłupa szyjnego, ograniczenie ruchomości kręgosłupa w ode L/S, bez objawów korzeniowych i ubytkowych neurologicznych istotnych funkcjonalnie, chód wydolny bez podparcia. Ortopedycznie u A. N. (1) w badaniu klinicznym stwierdzono chód powolny, bez utykania, prawidłowe zakresy ruchomości odcinka szyjnego kręgosłupa – zgięcie i prostowanie po 30#, ruchy skrętu w prawo i w lewo po 60#, prawidłowe zakresy ruchomości odcinka lędźwiowego kręgosłupa, prawidłowe zakresy ruchomości stawów kończyn dolnych i górnych, bez niedowładów kończyn dolnych i kończyn górnych. W badaniu RTG kręgosłupa lędźwiowego z dnia 27 października 2010 r. stwierdzono spływanie lordozy, zwężenie przestrzeni międzykręgowych w odcinku L2-S1, duże osteofity w stawach międzykręgowych i na krawędziach trzonów. Biegły z zakresu kardiologii stwierdził, że odwołujący ze względu na schorzenia kardiologiczne współistniejące z otyłością i przewlekłą obturacyjną chorobą płuc ma upośledzoną wydolność fizyczną. Jest on zatem niezdolny do pracy fizycznej przy niskich kwalifikacjach zawodowych oraz wymaga pomocy częściowej i czasowej przy czynnościach wymagających większego wysiłku fizycznego związanych z prowadzeniem gospodarstwa domowego takich, jak sprzątanie czy większe zakupy. Jednocześnie odwołujący jest zdolny w aspekcie kardiologicznym do poruszania się i wykonywania lekkich prac. Ponadto nie stwierdzono innych istotnych nieprawidłowości w zakresie układu sercowo-naczyniowego, a odwołujący jest osobą niepełnosprawną w stopniu umiarkowanym. Biegły sądowy z zakresu ortopedii stwierdził, że schorzenia kręgosłupa stanowią przeciwwskazanie do wykonywania ciężkiej pracy fizycznej wymagającej podnoszenia i przenoszenia ciężkich przedmiotów oraz pracy stojącej z wymuszonym pochyleniem do przodu. Wymagają okresowego leczenia rehabilitacyjnego i farmakologicznego. Ponadto, spełniają kryteria co najwyżej lekkiego stopnia niepełnosprawności. Złamanie wyrostka kolczystego w obrębie kręgosłupa szyjnego goi się po 6-8 tygodniach. Po wygojeniu i krótkotrwałej rehabilitacji nie powoduje u ubezpieczonego niezdolności do wykonywania pracy zarobkowej. Biegły sądowy z zakresu neurologii stwierdził, że rozpoznawane przewlekłe schorzenie narządu ruchu oraz przewlekłe bóle i zawroty głowy ograniczają sprawność ruchową i zdolność do zatrudnienia ubezpieczonego, co uzasadnia orzeczenie umiarkowanego stopnia niepełnosprawności. Odwołujący jest osobą wymagającą okresowej pomocy innych osób w czynnościach życia codziennego.

Powyższy stan faktyczny Sąd Rejonowy ustalił na podstawie materiału dowodowego zgromadzonego w postaci dokumentów znajdujących się w aktach rozpoznawanej sprawy, akt Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności, a także w oparciu o opinie biegłych sądowych z zakresu kardiologii, neurologii i ortopedii. W ocenie Sądu I instancji opinie biegłych były wnikliwie, rzetelne, a dodatkowo zostały wydane

po przeprowadzeniu badania odwołującego i po wszechstronnej analizie obszernej zgromadzonej dokumentacji lekarskiej. Przy tym brak było jakichkolwiek podstaw, by opiniom biegłych sądowych odmówić mocy dowodowej. Sąd Rejonowy uwzględnił wniesione zastrzeżenia do opinii biegłego sądowego z zakresu kardiologii. Zdaniem Sądu I instancji zastrzeżenia do opinii biegłej z zakresu neurologii nie podważały sporządzonej opinii ani nie wskazywały na nierzetelność, nieprawidłowość zawartych wniosków i nie podważały w żadnym stopniu ich miarodajności. Każdy z poszczególnych biegłych ocenił stopień niepełnosprawności i wypowiedział się co do schorzeń posiadanych przez odwołującego w zakresie swojej specjalności. Zdaniem Sądu Rejonowego pisma z uwagami i zastrzeżeniami do opinii są nieuzasadnioną polemiką z ustaleniami biegłego przy nieskutecznej próbie podważania wartości merytorycznej opinii.

Sąd Rejonowy zważył, że odwołanie A. N. (1) nie zasługiwało na uwzględnienie. W ocenie Sądu I instancji wydane orzeczenie Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności z dnia 11 stycznia 2016 r. było prawidłowe. W niniejszej sprawie oceny stopnia niepełnosprawności odwołującej dokonali lekarze sądowi o specjalizacji odpowiadającej jego schorzeniom z zakresu kardiologii, neurologii i ortopedii. Ze sporządzonych przez biegłych sądowych opinii jednoznacznie wynika, że rozpoznawane u odwołującego schorzenia nie dają podstaw do ustalenia, że jest on osobą niepełnosprawną w stopniu znacznym, a jedynie umiarkowanym. Nie stwierdzono znaczącego ograniczenia możliwości samodzielnego poruszania się. Ubezpieczony jest w stanie poruszać się dość wydolnie, przy tym nie korzystając z pomocy kul ani wózka inwalidzkiego. Potwierdzeniem tego była obecność ubezpieczonego na rozprawie i badaniach, na które dojeżdżał samodzielnie własnym samochodem. W ocenie Sądu Rejonowego problemy z poruszaniem się opisane przez odwołującego nie mieszczą się w zakresie pojęcia „znacznie ograniczonych możliwości samodzielnego poruszania się”, o których mowa w art. 8 ust. 3a ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym. Uprzednie przyznanie ubezpieczonemu uprawnień wynikających z tzw. karty parkingowej miało miejsce w poprzednio obowiązującym stanie prawnym i nie ma wpływu na obiektywną ocenę zdolności jego poruszania się w chwili obecnej. W związku z tym Sąd Okręgowy zważył, że wydane orzeczenie Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności z dnia 11 stycznia 2016 r. było prawidłowe.

A. N. (1) w dniu 15 maja 2017 r. wywiódł apelację zaskarżając wyrok Sądu Rejonowego w całości i zarzucając mu błędną ocenę materiału dowodowego mającą wpływ na rozstrzygnięcie w sprawie. W związku z tym odwołujący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania. Apelujący uzasadniając swe stanowisko wskazał, że Sąd I instancji w wydanym orzeczeniu nie wskazał symbolu przyczyny niepełnosprawności tj. 11-N. W ocenie apelującego biegli sądowi błędnie ocenili, że jego stan niepełnosprawności jest „umiarkowany”, gdyż zdaniem odwołującego jest „znaczny”. Skarżący stwierdził, że biegli z czterech przypadłości orzekli, iż jest on niepełnosprawny w stopniu umiarkowanym, co w ogólnym stanie jego zdrowia sprawia, że jest niepełnosprawny w stopniu znacznym. Odwołujący wskazał, że postępowanie orzeczników i biegłych sądowych jest wysoce naganne i podłe oraz, że wprowadzają oni celowo w błąd, aby osiągnąć swoje korzyści.

Wojewódzki Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w odpowiedzi na apelację z dnia 29 czerwca 2017 r. wniósł o jej oddalenie. argumentując, że zarzuty przedstawione przez odwołującego są bezzasadne. Organ wskazał, że biegli sądowi z zakresu kardiologii, neurologii oraz ortopedii potwierdzili, że odwołujący nie kwalifikuje się do zaliczenia jego osoby do znacznego stopnia niepełnosprawności.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja odwołującego okazała się być bezzasadna i nie zasługiwała na uwzględnienie.

Sąd Okręgowy zważył, że kwestie dotyczące prawidłowego ustalenia stopnia niepełnosprawności uregulowane zostały w ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2018 r., poz. 511), zwanej dalej „ustawą”.

Zgodnie z art. 3 ust. 1 ustawy, ustala się trzy stopnie niepełnosprawności, które stosuje się do realizacji celów określonych ustawą: znaczny, umiarkowany oraz lekki.

W myśl art. 4 ust. 1-3 ustawy, do znacznego stopnia niepełnosprawności zalicza się osobę z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej i wymagającą, w celu pełnienia ról społecznych, stałej

lub długotrwałej opieki i pomocy innych osób w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji. Do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności zalicza się osobę z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej lub wymagającą czasowej albo częściowej pomocy innych osób w celu pełnienia ról społecznych. Do lekkiego stopnia niepełnosprawności zalicza się osobę o naruszonej sprawności organizmu, powodującej w sposób istotny obniżenie zdolności do wykonywania pracy, w porównaniu do zdolności, jaką wykazuje osoba o podobnych kwalifikacjach zawodowych z pełną sprawnością psychiczną i fizyczną, lub mająca ograniczenia w pełnieniu ról społecznych dające się kompensować przy pomocy wyposażenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze lub środki techniczne.

Zarzuty i argumenty podniesione przez apelującego są bezzasadne, a orzeczenie Sądu Rejonowego nie narusza obowiązujących przepisów prawa. Sąd I instancji orzekając

w sprawie przeprowadził właściwie postępowanie dowodowe, wyjaśniając przy tym wszystkie istotne okoliczności będące podstawą ustaleń faktycznych wydanego w sprawie wyroku. Sąd Okręgowy przyjął ustalenia Sądu I instancji oraz ocenę prawną za własne.

Sąd Rejonowy prawidłowo w toku postępowania sądowego zgodnie z art. 278 k.p.c. dopuścił dowód z opinii biegłych sądowych z zakresu kardiologii, neurologii

i ortopedii celem ustalenia stopnia niepełnosprawności, do którego zalicza się stan zdrowia odwołującego. Biegli sądowi solidarnie i jednoznacznie wskazali, że orzeczenie Wojewódzkiego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w W. z dnia 11 stycznia 2016 r. utrzymujące w mocy zaskarżone orzeczenie Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania

o Niepełnosprawności w O., w którym odmówiono wydania orzeczenia o stopniu niepełnosprawności na stałe zostało wydane prawidłowo. Sąd Rejonowy w związku

z powyższym trafnie wydał zaskarżony wyrok na podstawie prawidłowo przeprowadzonego postępowania dowodowego.

Sąd Okręgowy wskazuje, że co prawda odwołujący w apelacji nie wskazał wprost

na naruszenie przepisów postępowania, tym niemniej należało uznać, że jego zdaniem Sąd

I instancji wydał wyrok z naruszeniem art. 233 § 1 k.p.c. Sąd Okręgowy uznał jednak, że zarzut ten jest całkowicie bezzasadny. Sąd I instancji prawidłowo zgromadził i ocenił materiał dowodowy nie przekraczając uprawnień do swobodnej ich oceny. Sąd Okręgowy podzielił opinie biegłych sporządzonych w toku postępowania przed Sądem Rejonowym w zakresie ustalenia stopnia niepełnosprawności odwołującego, a przede wszystkim potwierdził ich wysoki walor dowodowy. Podkreślić należy, że biegli oparli się na dokumentacji medycznej dołączonej do akt sprawy, a także przeanalizowali wyniki badań dotychczasowego leczenia. Sąd Okręgowy zważył, że na podstawie odwołania Sąd I instancji trafnie dopuścił dowód

z opinii biegłych sądowych z zakresu kardiologii, neurologii i ortopedii. Odwołujący został uznana za osobę niepełnosprawną w stopniu umiarkowanym z przyczyn kardiologicznych

i neurologicznych. Schorzenia ubezpieczonego nie dają podstaw, aby uznać, że jest osobą niepełnosprawną w stopniu znacznym.

Apelujący zarzucił również Sądowi I instancji, że w wydanym orzeczeniu nie został określony symbol wskazujący na stopień niepełnosprawności tj. 11-N. Należy wskazać,

że zgodnie z § 32 pkt 2 rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej

z dnia 15 lipca 2003 r. (Dz. U. z 2003 r., Nr 139 poz. 1328) w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności wskazany przez apelującego symbol nie został ustanowiony w w/w rozporządzeniu. Należy

zauważyć że w § 32 pkt 2 zostały ustanowione następujące symbole stopnia niepełnosprawności: 01-U, 02-P, 03-L, 04-O, 05-R, 06-E, 07-S, 08-T, 09-M, 10-N, 11-I. W konsekwencji Sąd Okręgowy nie jest w stanie merytorycznie odnieść się do postanowionego zarzutu przez apelującego.

Ponadto apelujący zarzucił, że sporządzone przez biegłych sądowych opinie są nierzetelne oraz niezgodne z faktycznymi okolicznościami oraz miały na celu wprowadzić w błąd Sąd I instancji. Zgodnie z art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. W myśl z przywołanym przepisem, Sąd Okręgowy nie może odnieść się w sposób merytoryczny do postawionego zarzutu, gdyż nie został on

w żaden sposób udowodniony, jak również uprawdopodobniony. W toku postępowania dowodowego przed Sądem I instancji apelujący nie odniósł się do wskazanej kwestii. W tej materii warto mieć na uwadze wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 31 października 2017 r. o sygn. akt III AUa 153/17, w którym „nie można zapominać, że postępowanie

z zakresu ubezpieczeń społecznych jest postępowaniem cywilnym i obowiązują w nim wszystkie reguły procesowe - również te dotyczące rozkładu ciężaru dowodu oraz terminów do składania wszelkich wniosków dowodowych. Przepis art. 6 k.c. ustanawia bowiem podstawową regułę dowodową, zgodnie z którą ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z tego faktu wywodzi skutki prawne. Reguła ta pozostaje w ścisłym związku z przepisami kodeksu postępowania cywilnego o dowodach”.

Sąd I instancji prawidłowo dokonał rozstrzygnięcia w oparciu o wyczerpująco zebrany materiał dowodowy. Wniosek o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania był niezasadny. Sąd Rejonowy rozpoznał bowiem istotę sprawy (art. 386 § 4 k.p.c.) i nie doszło do nieważności postępowania branej przez Sąd Okręgowy pod uwagę z urzędu (art. 386 § 2 k.p.c.).

Biorąc powyższe pod uwagę, Sąd Okręgowy doszedł do wniosku, że apelacja odwołującego stanowi jedynie polemikę z prawidłowymi ustaleniami i rozważaniami Sądu Rejonowego i jako taka podlegała oddaleniu na podstawie art. 385 k.p.c.

SSO Małgorzata Jarząbek SSO Renata Gąsior SSO Zbigniew Szczuka (spr.)

Zarządzenie: (...)

(...)